J. A. SOLDEVILA: "ENS PENSEM QUE TENIM COSES QUE NO TENIM, PERQUÈ NO ELS HI HEM DIT ADÉU"

Entrevista al poeta barceloní amb motiu de la publicació d'El Llibre dels adéus'

Josep Anton Soldevila (Barcelona, 1948), ha vingut a Lleida a presentar el seu poemari *El Llibre dels adéus*, de l'editorial Ediciones de la Discreta, en versió bilingüe català/castellà. Soldevila és autor de nombrosos llibres de poesia, ha escrit contes breus i dues novel·les. La seva producció literària ha estat àmpliament guardonada. Darrerament, s'interessa per la poesia audiovisual i el videoart.

***El llibre dels adéus* és el primer d'una trilogia que continua amb *Des del desert* i clou amb *El Mur de Planck*. Aquest darrer ha estat guardonat recentment amb el premi Vicent Andrés Estellés de poesia.**

El Llibre dels Adéus és un poemari que parteix d'una experiència molt traumàtica que va tenir arrel d'una operació quirúrgica...

Sí. Al 2003 vaig haver de ser intervingut i vaig agafar un virus de quiròfan, que em va obligar a estar 72 dies aïllat. Això va ser un desencadenant, però jo no ho esmento, en el llibre. A l'hospital, van haver estones on el dolor mitigava, vaig començar a pensar en totes aquelles renúncies que no fem al llarg de la nostra vida. Ens pensem que tenim coses que no tenim, perquè no els hi hem dit adéu. Les seguim arrossegant, però en realitat no les tenim. Com es pot dir adéu? I vaig començar aquest procés de maduració poètica. Quan vaig sortir de l'hospital, al cap d'un mesos, el poema el vaig escriure d'una tirada. Només vaig trigar tres setmanes, gairebé sense corregir.

Va ser com una catarsi?

Després d'aquest poema, vaig fer net. Vaig ordenar el meu món. L'estructura del poema, inclús visualment, va a parar a l'adéu. Més que lamentar la pèrdua, lamentava no haver dit adéu. No acceptar les renúncies.

Et defineixes com un poeta líric. A partir de l'anècdota vas a allò universal.

Jo escric de les sensacions que m'ha produït un fet, però gairebé mai esmento el fet. El fet estimula un pensament o sentiment. Si val la pena dir-ho, llavors ho escric. Després de la trilogia, crec que he buidat molt.

L'any 2000 va guanyar el Premi Viola d'Argent els Jocs Florals de Barcelona.

Sí. Però per problemes d'editorial i perquè jo ja no estava gens bé de salut i no vaig insistir-hi va tenir poca difusió. Després es va recollir en una antologia. Fins a aquest llibre, vaig anar fent recopilació de poemes, amb una estructura interna, però escrits de manera independent. Aquesta darrera trilogia és a l'inrevés, el poema em mostrava el fil conductor que no s'interromp fins al final: el trànsit, a partir de l'adéu, de la circumstància vital a allò espiritual.

La seva obra està molt influïda per la física, la filosofia... vostè és economista, amb formació tècnica. Com influeix aquesta formació en la producció poètica?

Bé, potser aquesta circumstància ajuda a la capacitat d'abstracció, ja que la poesia és passar d'allò particular a l'universal. Un gran exemple d'això és *La taula i les estrelles*, de Màrius Sampere. És la grandesa de la poesia. El mètode científic estructura el cervell per sintetitzar el pensament abstracte, el món dels sentiments, essent actor i espectador al mateix temps. És com la mitologia, el valor d'arquetip que té, estructura el pensament. Per mi, allò que defineix una obra mestra és la capacitat de crear un arquetip, com Ulisses, Hamlet, el Quixot... inclús –i ara escandalitzaré algun company literat– Larsson va crear un nou arquetip amb la seva Salander.

Va tenir una relació molt especial amb Espriu, enguany que se'n celebra el centenari...

Per a mi, Espriu és un dels tres o quatre poetes que en dic de "reclinatori", com Emily Dickinson, T.S. Elliot, o Saint-John Perse. Quan tenia 18 anys, Espriu es va interessar pels meus primers poemes, em va rebre a casa seva a Barcelona, i després vàrem mantenir una relació epistolar –i personal– molt intensa. Ell ha estat un referent importantíssim per la meva producció. La meva obra *esprieja* una mica sobretot els meus primers poemaris, amb tota humilitat! (riu). I va ser ell qui va aconsellar-me escriure en català, en la meva llengua materna.

Què n'opina del procés de sobirania de Catalunya?

Jo votaria que sí en un referèndum. Com a economista, penso que Catalunya té la capacitat suficient per tirar endavant. Una aposta sobiranista com aquesta no s'ha fet mai. Si aguantem, es farà. Els polítics estan a l'alçada? En general, no, però no existeix un precedent com aquest. Tot depèn si se celebra la consulta.

Malgrat la seva producció literària és bilingüe...

La novel·la llarga que vaig escriure la vaig fer en castellà, perquè em sentia insegur en català. Però els contes ja els vaig fer en català. I si ara escrivís una altra novel·la ja la faria en català. Només em calia agafar seguretat en la meva llengua.